

ת"פ 29102/05/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט לנוער בבית משפט השלום בירושלים

ת"פ 29102-05-15 מדינת ישראל נ' פלוני(קטין)

תיק חיצוני: 1905/15

בפני	כבוד השופט שמעון לייבו
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	פלוני (קטין)

החלטה

לפני בקשה לפי סעיף 167 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב] תשמ"ב - 1982 [להלן - החסד"פ] לאפשר למבקשת להגיש ראייה נוספת על דרך העדתו של השוטר עודד יניב עד התביעה מספר 22 בכתב האישום בישיבה הקבועה לסיום פרשת ההגנה והסיכומים.

הרקע וההליך

1. כנגד הנאשם, יליד 1997 הוגש ביום 1.2.16 כתב אישום מתוקן בת"פ 29102-05-15 המייחס לו **הכנת עבירה בחומרים מסוכנים** עבירה לפי סעיף 497 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977. (להלן - החוק) ועבירת **הכשלת שוטר** עבירה לפי סעיף 275 לחוק.
2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן ביום 17.4.15 בשעה 02:00 או בסמוך בשכונה בירושלים (להלן - המקום) שהה הנאשם יחד עם אחרים (להלן: "ח" / "ד") ברכבו של ח' (להלן - "הרכב") נמצאו שקית ובה שלושה בקבוקים המכילים בנזין, שלוש זוגות כפפות ותרסיס צבע וכן מוט ברזל אלה מעץ וגפרורים. על חגורת מכנסיו נשא ד' נרתיק ובו גז מדמיע. הנאשם ואחרים החזיקו את האובייקטים האמורים בכוונה לעשות בהם פשע או עוון. השוטרים ששהו בניידת סמויה, הבחינו בהתנהגות של נוסעי הרכב שעוררה את חשדם. עצרו את הניידת בסמוך לרכב. כאשר אחד השוטרים ניגש לעבר הדלת הדקמית ימנית של הרכב. הנאשם שישב במושב ליד הנהג יצא מהרכב והשוטר הזדהה בפניו כשוטר. או אז נמלא הנאשם מהמקום יחד עם ח'.
3. ביום 1.2.16 ולאחר שב"כ הנאשם נתנה הסכמתה לתיקון כתב האישום והוספת עד, מסר הנאשם תשובה

מפורטת לכתב האישום לפי סעיף 144 לחסד"פ. הנאשם כפר במיוחס לו וניתנה הסכמה משותפת בדבר העובדות והראיות.

4. בדיון סיכמו הצדדים סוגיות הנוגעות להעדת העדים, למעט סוגיית העדת האם בעניינה נתתי החלטה נפרדת.
5. התיק כאמור נקבע לשמיעת ראיות. בימים 29.2.16 ו- 29.3.16 התקיימה פרשת התביעה. ובמסגרתה העידו חלק מעדי התביעה והוגשו מוצגים.
6. בכל הנוגע לסוגיית "שרשרת המוצגים" עמדת ב"כ הנאשם היתה "אין טענות ביחס לשרשרת עד הגיעה למעבדה" (ראה: עמ' 13 ש' 13-14 לפרו' מיום 1.2.16).
7. בדיון מיום 29.2.16 שבה ב"כ הנאשם על דבריה: "הטענות שלי לא מתייחסות לגבי שרשרת המוצג" (ראה: עמ' 30 ש' 7 לפרו' מיום 29.2.16).
8. ביום 8.3.16 הגישה ב"כ הנאשם בקשה שכותרתה "הודעה ובקשה לבית המשפט". בגוף הבקשה נכתב: **"לאחר שיקול נוסף ובחינה נוספת של תיק הראיות, מבקשת הח"מ להבהיר התייחסותה לשרשרת המוצג".** בשל כך עתרה לזימן מספר עדי תביעה ובהם "ע"ת 22 - עודד יניב".
9. ביום 29.3.16 התקיים המשך פרשת התביעה כאשר בין היתר העיד רס"ב עודד יניב עד התביעה 5 כלשון הפרוטוקול (בכתב האישום מספרו 22).
10. לאחר שנשמעו עדי-תביעה נוספים, הוסכם כי בשלב זה תחל פרשת ההגנה (ראה: עמ' 61 ש' 21 לפרו' הדיון מיום 29.3.16) והנאשם העיד בו ביום.
11. התיק נקבע להמשך פרשת ההגנה ולסיכומים ליום 21.6.16.
12. ביום 25.5.16 הגיש ב"כ המבקש "בקשה להוספת ראיה". במסגרתה עתר לזמן העד לעדות מחדש וזאת משום **"שלאחר עדותו ערך מסמך נוסף ביחס לעדותו"** (סעיף 2 לבקשת המבקשת - ההדגשה שלי ש.ל.).
13. עוד ציינה המאשימה כי עדות העד הינה "טכנית לגמרי" ו"המזכר שנכתב על ידו לא היה קיים עובר לדיון ההוכחות בתיק" (סעיף 4 לבקשה - ההדגשה שלי ש.ל.). משכך עתרה **"לאפשר העדתו של השוטר עודד יניב, אך ביחס למזכר זה"** (סעיף 6 לבקשה).
14. ב"כ הנאשם התנגדה. בתגובתה מיום 1.6.16 ציינה כי אין מדובר ב"מזכר טכני אלא בראייה מהותית" (סעיף 4 לתגובה) וכי **"ללא מזכר זה אין כל אפשרות להתייחס לאותו מוצג שנאסף"**. (סעיף 4 סיפא לתגובה).

עיקר טענות הצדדים:

15. ב"כ המאשימה טען בבקשתו מיום 25.5.16 (להלן - "סיכומי המאשימה") טענות הנוגעות לעיתוי העלאת הבקשה, טרם סיום פרשת ההגנה ולעניין היות העדות "טכנית לגמרי" (ההדגשה במקור - ש.ל.). עוד טען כי לא ניתן היה להעיד העד במועד הדיון ב-29.3.16 משום שמדובר היה במזכר שעדיין לא בא לעולם.

16. ב"כ הנאשם בתגובתה מיום 1.6.16 (להלן - "סיכומי הנאשם") טענה כי עיתוי העלאת הבקשה הינו לאחר פרשת התביעה וכי אין מדובר בראיה חדשה שהתגלתה רק עתה. כן נטען כי הוספת המזכר תחייב חקירה נגדית של העד בחינה מחודשת של כלל העדים בענין ה-DNA וכן בדיקת הצורך בהעדתו מחדש של הנאשם.

17. עוד טענה ב"כ הנאשם כי הוספת העד תחייב בחינה מחודשת של זימון מומחה מטעם ההגנה, עמו התקיימה התייעצות.

המסגרת הנורמטיבית

18. המחוקק בסעיף 77 (א) לחסד"פ הגביל את יכולת התביעה להגיש ראיות, ולשם כך צוין סייג המתנה ביצוע פעולה זו בכך שלנאשם ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בחומר:

סייג

להבאת

ראיות

[70]

77. (א) לא יגיש תובע לבית המשפט ראיה ולא ישמיע עד אם לנאשם או לסניגורו לא ניתנה הזדמנות סבירה לעיין בראיה או בהודעת העד בחקירה, וכן להעתיקם, אלא אם ויתרו על כך.

(ב) הודעה של עד בענינים פורמליים שאינם מהותיים לבירור האשמה, אין חובה שתהא בכתב, אולם התובע ימסור לנאשם או לסניגורו - זמן סביר מראש - את שם העד, ואת עיקר התוכן של עדותו לפי הידוע לתביעה, זולת אם ויתרו על כך.

78. הוראות סעיף 74 אינן חלות על חומר שאי-גילוי מותר או שגילוי אסור לפי כל דין, אולם הוראות סעיף 77 חלות עליו.

19. טיבה של הראייה המבוקשת בבקשה הינה כפי שציין ב"כ המאשימה בסיכומיו: **"המזכר שנכתב על ידו לא היה קיים עובר למועד דיון ההוכחות בתיק"** (סעיף 4 לבקשה - ההדגשה שלי ש.ל) זאת בשונה מחומר החקירה המתחם את גבולות יריעת המחלוקת הכולל **"כל החומר שנאסף או נרשם בידי הרשות החוקרת והנוגע לאישום"** כפי הגדרת סעיף 74 לחסד"פ.

20. זאת ועוד, המאשימה בבקשתה עתרה לזימון מחדש של עד התביעה אחר סיום פרשת התביעה ולאחר שהחלה פרשת ההגנה.

21. ככלל בקשה זו שונה מסדר זימון העדים בפרשת התביעה והגשת הראיות כפי נקבע בסעיפים 156-157 לחסד"פ:

156. לא הודה הנאשם בעובדות שיש בהן כדי להרשיעו באישום או באחד האישומים שבכתב האישום, או שהודה ובית המשפט לא קיבל את הודייתו, תביא התביעה לפני בית המשפט את ראיותיה לעובדות שלא נתקבלה עליהן הודיה, ורשאית היא להקדים להן דברי פתיחה.

22.

סיום פרשת

התביעה

[141]

157. בגמר ראיותיו יודיע התובע שפרשת התביעה הסתיימה

23. בקשת ב"כ המאשימה למעשה נסמכת על החריג הנזכר בסעיף 167 לחסד"פ המאפשר הבאת ראיות לרבות זימון עדים גם לאחר סיום פרשת התביעה וההגנה:

ראיות מטעם בית המשפט [150]

167. סיימו בעלי הדין הבאת ראיותיהם, רשאי בית המשפט, אם ראה צורך בכך, להורות על הזמנת עד - ואפילו כבר נשמעה עדותו בפני בית המשפט - ועל הבאת ראיות אחרות, אם לבקשת בעלי דין ואם מיזמת בית המשפט.
(ההדגשה שלי -ש.ל.)

24. בפסיקה נקבעו מבחנים שנועדו לאזן בין עקרונות חשיפת האמת ובין סופיות הדיון ומניעת עיוות דין. שני הצדדים היפנו לע"פ 951/80 **יצחק קניר נ' מדינת ישראל** מיום 10.6.81. (להלן - עניין קניר) כאשר כל צד ניסה להיבנות על אמירות התומכות בגישתו.

דיון והכרעה

25. במחלוקת שבין הצדדים, מקבל אני את עמדת ב"כ הנאשם ולפיה אין להתיר הגשת הראיה.

26. עיון בעניין קניר ובפסיקה עדכנית שבאה בעקבותיו מלמד כי אף שתיאורטית ניתן להגיש ראיה בשלב זה ואף בשלבים מאוחרים יותר, לרבות אף לאחר שלב הסיכומים, מכל מקום יש לעשות שימוש בסמכות זו במידה ובמשורה, תוך איזון מול ערכים מתחרים אחרים.

27. אשר על כן הבקשה נדחת וזאת מהטעמים הבאים:

טיב הראיה ומועד יצירתה

28. ככלל בפסיקה קיימת מגמה להיעתר לבקשות מעין אלו מקום בו מדובר היה בראיה חיונית **שלא ניתן היה להשיגה קודם לכן** בשקידה סבירה או בהתקיים תנאים נוספים.

29. בנדון דנן אין מדובר בראיה קיימת שהתגלתה אך לאחרונה. אלא כפי שציין ב"כ המאשימה מדובר שהעד "**לאחר עדותו ערך מסמך נוסף ביחס לעדותו**" (ראה: עמ' 1 סעיף 2 לסיכומי המאשימה - ההדגשה שלי ש.ל.).

30. כלומר בנדון דנן **העד כותב מיזכר חדש בעקבות עדותו**. שונה נדון זה מהנדון עליו דובר בעניין "קניר" בו נשמטה ראיה משמעותית "תושבות הנאשם", וההחלטה ניתנה ביחס לראיה פורמלית שהינה דומה לתע"צ, בשל טעות טכנית הנוגעת לנטלי ראיה, כאשר המאשימה סברה שהנטל אינו רובץ על כתפיה, ולא היא.

31. בנדון דנן בעצם **זימון העד מחדש להעיד** על המיזכר יש תרתי לגרועותא: האחת המיזכר, **פרי יצירתו של העד בעצמו**, לאחר שכבר נחקר חקירה ראשית וחקירה נגדית, ולמעשה כבר "קיבל את יומו" בכל הנוגע להשמעת גרסתו.

32. פגם נוסף הינו בכך שהמיזכר הינו ביחס לעדות ולא מעבר לכך. והיה מקום לצפות מהעד כי יערך כבר בעדותו הראשונה וישמיע את שיש לו לומר. שהרי לא ה"מיזכר" שהוסף הוא זה שמעיד, אלא העד עצמו.

33. בנסיבות אלו היה מקום לצפות מהמאשימה לנמק "מדוע לא ניתן היה להביא ראיה זו במועד". (ראה: סעיף 13 לסיכומי הנאשם) צודקת ב"כ הנאשם כי אין בגוף הבקשה התייחסות של ממש לנקודה חשובה זו.

34. סבורני כי נוכח נסיבות אלו איני יכול לדחות בקש טענת ב"כ הנאשם לפיה הדבר יכול ויצטייר "כנסיון לשפר בדיעבד את מסכת פעולותיו של העד" (סעיף 11 לסיכומי הנאשם). אף אם אקבל טענת המאשימה כי מדובר במשגה בתום לב ובצעד טכני מכל מקום מראית פני הצדק יכול ותיפגם משום שהדבר עשוי להיראות משום מה כ"מקצה שיפורים" (השווה סעיף 10 לסיכומי הנאשם) ושיפוץ "מלאכותי" (שם) בתשתית הראייתית.

35. במיוחד הדברים אמורים מקום בו זמן העד ספיציפית ע"י ב"כ הנאשם לעניין זה במיוחד כעולה מפתיחת הבקשה מטעמה מיום 8.3.16: "לאחר שיקול נוסף ובחינה נוספת של תיק הראיות, מבקשת הח"מ להבהיר התייחסותה לשרשרת המוצג".

36. במסגרת בקשתה עתרה ב"כ הנאשם לזמן מספר עדי תביעה ובהם "ע"ת 22 - עודד יניב". משכך אך מתבקש כי המאשימה תתכונן כדבעי לקראת עדות זו.

השלכות אפשריות על הגנת הנאשם

37. בתי המשפט בשורה ארוכה של החלטות נתנו מעמד בכורה לחשש מפני עיוות דין אף במחיר חשיפת האמת.

38. סבורני כי אף שטרם הסתיים מועד שמיעת הראיות, מכל מקום עיתוי העלאת הבקשה לאחר שהנאשם העיד וחשף את קו ההגנה עליו מנסה הוא להיבנות, יש בו טעם לפגם. מה גם שדבר זה לאחר סיום פרשת התביעה.

השפעת עיתוי העלאת הבקשה על התנהלות התיק

39. סופיות הדיון ומניעת בזבז זמן שיפוטי הכרוך בשמיעה מחודשת של כלל הראיות אמנם אינו מהווה שיקול עצמאי לדחיית הבקשה, אולם טיעון זה יכול ויצטרף לביקורת אותה ציינתי הקיימת בלאו הכי בנוגע לשמיעה מחודשת של עדות זו.

40. אילו אכן מדובר היה בראיה קיימת שהתגלתה רק לאחר מכן, יכול וערך "הגנת הנאשם" היה נדחה מפני ערך "חשיפת האמת".

41. אולם כפי שצינתי בפיסקה לעיל, מדובר בראייה שהורתה ולידתה הינה בצל עדות העד וכל תכליתה להקנות לדברי העד יתרון שלא היה קיים במועד מתן העדות.

42. בנסיבות אלו אין בידי לקבל בקשת המאשימה נוכח ההשלכות המשמעותיות שיש לבקשת המאשימה על אופן ניהול התיק, ומשלא ניתן הסבר המניח את הדעת לפשר השמעת העדות של עד התביעה בשלב שלאחר פרשת

התביעה.

פרוצדורה וסופיות הדין

43. החסד"פ - כשמו כן הוא. חוק סדר הדין הפלילי ועניינו הסדרת הפרוצדורה הפלילית על פי חוק. בתי המשפט בשורה ארוכה של פסקי דין והחלטות עמדו על חשיבות קיומה של מסגרת פרוצסואלית סדירה. הן לעניין עמידה במועדים שנקבעו בחוק והן לעמידה בכללים הדיוניים של פעולות המוסדרות על ידי החסד"פ.

44. אכן לא בנקל ביהמ"ש יתן ידו לעמידה דווקנית על הוראות החוק בחוסר תום לב ואין ראוי לזכות נאשם אך בשל טעות המאשימה השווה לשון הנשיא זמורה: "...הדין הפלילי אינו צריך לקבל צורת משחק אשקוקי שבו מהלך אחד בלתי נכון קובע את גורל המשחק" (ע"פ 1/48 סילוסטר נ' היועץ המשפטי בעמ' 18).

45. יחד עם זאת, טיעון זה כמוהו כחרב פיפיות גם כלפי התנהלות המאשימה. וסבורני כי אין לנצל באופן לא הולם את הוראת סעיף 167 לחסד"פ שנועדה למקרי חירום על מנת ליצור מעין "מקצה שיפורים" לשיפור עדויות עדי התביעה.

46. עמידה בפרוצדורה חיונית לצורך ניהול ההליך, מה גם שפרוצדורה זו במצב קיצון שכזה יכול ומהווה חריגה מהותית מבחינת זכות הנאשם להליך תקין. אדרבה, סטייה משורת הדין הינה חומרא דאתי לידי קולא.

47. כללו של דבר, מהצדדים מצופה לנצל את יומם מעל דוכן העדים. משלא עשו כן ולא ניתן טעם המניח את הדעת לפשר המחדל אין להם להלין אלא על עצמם ולא בנקל ביהמ"ש יטה לקבל טענה מעין זו.

כללו של דבר

48. בנסיבות העניין, ובמסגרת האיזון העדין הנדרש בין חשש לעיוות דין לנאשם, ניהול הליך תקין ובהתאם לחוק וסדר חקירת העדים, אל מול החשש לעיוות דין כנטען ע"י המאשימה אשר כאמור לא הובהר, מצאתי כי אין מקום להיעתר לבקשה.

49. לאור האמור, בקשת המאשימה נדחית ואיני מתיר העדת העד.

50. החלטתי תשוגר לב"כ הצדדים.

51. נוכח כלליות ההחלטה, אני מתיר פרסומה בכפוף להשמטת פרטי הקטינים המעורבים ופרטים מזהים.

ניתנה היום, ג' סיון תשע"ו, 9 יוני 2016 בהיעדר הצדדים.